

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს

სკოპინგის დასკვნა N 33

12.07.2021

საერთო მონაცემები:

საქმიანობის დასახელება: კურორტ ბახმაროს საკანალიზაციო სისტემის და ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობის მშენებლობა და ექსპლუატაცია

საქმიანობის განმახორციელებლის დასახელება და მისამართი: შპს „საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია“, ქ. თბილისი, საბურთალოს რაიონი, ვაჟა ფშაველას გამზ. 76 ბ;

საქმიანობის განხორციელების ადგილი: ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტი, კურორტი ბახმარო;

განაცხადის შემოსვლის თარიღი: 15.04.2021

მონაცემები სკოპინგის ანგარიშის შემდგენელის შესახებ: შპს „გარემოსდაცვითი და შრომის უსაფრთხოების საგანმანათლებლო და საკონსულტაციო ცენტრი-ეკომეტრი“

ძირითადი საპროექტო მონაცემები:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით სამინისტროში შპს „საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანიის“ მიერ წარმოდგენილია ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტში კურორტ ბახმაროს საკანალიზაციო სისტემის და ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის სკოპინგის ანგარიში.

სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, შპს „საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია“ გეგმავს ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტში, კურორტ ბახმაროს წყალარინების სისტემის და ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობის მშენებლობასა და ექსპლუატაციას. სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, წყალარინების ქსელის მოწყობა გათვალისწინებულია კურორტ ბახმაროსთვის, სადაც ცხოვრობს 650 ადამიანი. ზაფხულში სამი თვის განმავლობაში ადგილობრივებისა და დამსვენებლების რაოდენობა 2020 წლის მონაცემებით აღწევს 12700 ადამიანს, ხოლო 2050 წლის პროგნოზით რაოდენობა გაიზრდება 15000 ადამიანამდე. პროექტით გათვალისწინებული გამწმენდი ნაგებობა განთავსდება მდ. ბახვისწყლის მარცხენა ნაპირის ზედა ტერასაზე ზღვის დონიდან 1785 მეტრზე. ტერიტორია წარმოადგენს დაურეგისტრირებელ ფართობს, საპროექტო ტერიტორიის GPS კოორდინატებია: X - 276800.059 Y - 4636853.967; X - 276715.922 Y - 4636904.061; X - 276742.909 Y - 4636953.274; X - 276822.099 Y - 4636896.009. ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობის მშენებლობისთვის გამოყენებული იქნება 2,5 ჰა მიწის ფართობი. ტერიტორიის სიახლოვეს არ მდებარეობს რაიმე ტიპის საწარმოები. წარმოდგენილი ინფორმაციის ელექტრონული გადამოწმებით დგინდება, რომ უახლოესი საცხოვრებელი სახლი, საპროექტო გამწმენდი ნაგებობის განთავსების ტერიტორიიდან დაცილებულია 447 მეტრით. საპროექტო ტერიტორიიდან მდ. ბახვისწყალი მდებარეობს 70 მეტრში.

კურორტ ბახმაროში, არ არის წყალმომარაგების ქსელი. სახლები ძირითადად ერთი ან ორსართულიანი ხის კოტეჯებია, რომლებიც ხის საყრდენებზე მიწიდან 1.5-2 მ სიმაღლეზეა განთავსებული. მოსახლეობის ნაწილს მოწყობილი აქვს ბეტონის სეპტიკები, საიდანაც წყალი გადაედინება მცირე არხებით ხევში.

წარმოდგენილ სკოპინგის ანგარიშში განხილულია: არაქმედების ალტერნატივა და გამწმენდი ნაგებობის განთავსების ალტერნატივები, აგრეთვე ტექნოლოგიური ალტერნატივები. ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობის განთავსების ტერიტორიის შერჩევა მოხდა იმ გარემოების გათვალისწინებით, რომ კურორტ ბახმაროს ტერიტორია ხასიათდება რთული რელიეფით, ტერიტორიის დიდი ნაწილი წარმოადგენს კერძო საკუთრებას, ან ტყის მასივით არის დაფარული, შესაბამისად გამწმენდი ნაგებობისთვის შეირჩა ისეთი ტერიტორია, რომელიც ნაკლებ ზემოქმედებას მოახდენდა გარემოს არსებულ მდგომარეობაზე. გამწმენდი ნაგებობის ალტერნატიული ვარიანტების განხილვისას, შერჩეული იქნა ისეთი ტექნოლოგიური პროცესი, რომლის დროსაც კანალიზაციის წმენდის პროცესი მიმდინარეობს ბიომასის ნამატის, ჭარბი აქტივირებული ლამის დაგროვების და ჩამდინარე წყლების ბიოლოგიური წმენდის პროცესის შემდეგ მყარი და თხევადი ფაზის გამოყოფის საჭიროების გარეშე.

სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, შპს „საქართველოს გაერთიანებულ წყალმომარაგების კომპანიას“ დაგეგმილი აქვს ერთიანი წყალარინების მილსადენის ქსელის მოწყობა გოფრირებული პოლიეთილენის მილებით, რომელიც განთავსდება მიწის ქვეშ 1.8 მეტრის სიღრმეზე. მილების დიამეტრი იქნება 200 მმ, 250 მმ, 300 მმ და 400 მმ. მომხმარებლებთან დაერთებების მილების დიამეტრი იქნება 150 მმ. პროექტით გათვალისწინებულია ჭების მოწყობა, რომლის დიამეტრი იქნება 1 მეტრი. ჭებს შორის მანძილები იქნება 30-50-60 მეტრი.

სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, პროექტით გათვალისწინებულია ორი ბიორეაქტორის მოწყობა, პირველის წარმადობა შეადგენს 2400 მ³/დღეში, რომელიც კურორტ ბახმაროს მოემსახურება ზაფხულის პერიოდში. ბიორეაქტორის პარამეტრებია 15.7X25.5X5 მ. მეორე ბიორეაქტორის წარმადობა შეადგენს 150 მ³/დღეში, რომელიც კურორტ ბახმაროს მოემსახურება შემოდგომის, ზამთრის და გაზაფხულის პერიოდში. ბიორეაქტორის პარამეტრებია 8.1X5.7X3 მ.

სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, სამრეწველო და საყოფაცხოვრებო ჩამდინარე წყლების გაწმენდისთვის გამოიყენება ინტეგრირებული სივრცითი კონიუგირებული ბაქტერიული თანმიმდევრობის ტექნოლოგია, ბიოლოგიური ჩამდინარე წყლების გაწმენდის პროცესი მიმდინარეობს მოდულური ტიპის ინტეგრირებულ ბიოლოგიურ რეაქტორში პირდაპირი ნაკადის მოქმედებით, დალექვის ზონებისა და ბიომასის რეცირკულაციის გარეშე. მთლიანი პროცესის განმავლობაში ორგანული დამაბინძურებლების, ორგანული და არაორგანული აზოტის ბიოდეგრადაციით. ზემოაღნიშნულ ბიორეაქტორში ჰაერის აერაციის სისტემა გამოიყენება ჩამდინარე წყლების ატმოსფერული ჟანგბადით გაჯერების მიზნით.

ინტეგრირებული სივრცითი ბაქტერიული თანმიმდევრობის ბიოტექნოლოგია არის ღრმა ბიოლოგიური ჩამდინარე წყლების გაწმენდის პროცესი, სხვადასხვა ტიპის მიკროორგანიზმების გამოყენებით, რომლებიც მობილიზებულია სინთეტიკურ ინერტულ ბიოკასეტებზე.

ბაქტერიების დესტრუქტორების მობილიზაცია აძლიერებს გაწმენდის პროცესს, ზრდის სისტემის მდგრადობას (დამაბინძურებლების შემადგენლობისა და კონცენტრაციის მკვეთრი ცვლილებები, ჰიდრაულიკური რეჟიმი, ტემპერატურა, pH და ა.შ.) და საშუალებას იძლევა მიკროორგანიზმების შტამების შენარჩუნებას ბიორეაქტორში, შესაბამისი დამაბინძურებელი სუბსტრატების მომარაგების არარსებობის შემთხვევაში. ბიორეაქტორში შეჩერებული და მიმაგრებული მიკროორგანიზმების ჯგუფების ჰარმონიული, თვითრეგულირებადი ზრდა და დეგრადაცია უზრუნველყოფილია მათი სასიცოცხლო აქტივობის ოპტიმალური პირობების შექმნით. ამის გამო, გააქტიურებული

შლამის კონცენტრაცია 5-7-ჯერ იზრდება ტრადიციულ აერაციულ ავზებთან შედარებით, ჟანგვითი სიმძლავრე იზრდება 2-3-ჯერ, ხოლო ჩამდინარე წყლის დამუშავების დრო მცირდება 2-3-ჯერ. ზემოაღნიშნული უპირატესობები ასევე მნიშვნელოვანია მაღალკონცენტრირებული ჩამდინარე წყლების გასაწმენდად, სადაც საჭიროა გააქტიურებული ლამის მაღალი დოზის შენარჩუნება.

სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობიდან გამოსული გაწმენდილი ჩამდინარე წყლების ჩაშვება მოხდება საპროექტო ტერიტორიის მომიჯნავედ გამავალ მდ. ბახვისწყალში. ჩამდინარე წყლების ჩაშვების წერტილის GPS კოორდინატებია X – 276727 Y – 4637018.

სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, გამწმენდი ნაგებობის სამშენებლო სამუშაოების ხანგრძლივობა დაახლოებით 1 წელს შეადგენს, წელიწადში 250 სამუშაო დღიანი გრაფიკით. მშენებლობის დროს დასაქმებული იქნება დაახლოებით 50-70 ადამიანი. ხოლო ექსპლუატაციის ეტაპზე ობიექტის სპეციფიკადან გამომდინარე, გამწმენდი ნაგებობა იმუშავებს 24 საათიანი სამუშაო რეჟიმით. ობიექტის ექსპლუატაციის დროს დასაქმდება 5-10 ადამიანი.

საპროექტო გამწმენდი ნაგებობის განთავსება დაგეგმილია მდინარე ბახვისწყლის ხეობაში. საპროექტო ტერიტორიამდე მისასვლელი გზების ტექნიკური მდგომარეობა არ არის დამაკმაყოფილებელი, შესაბამისად საჭიროებს მისასვლელი გზის მოწყობას.

სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით დაგეგმილია სამშენებლო ბანაკის მოწყობა, რომლის ადგილმდებარეობას შეარჩევს სამშენებლო სამუშაოების განმახორციელებელი კონტრაქტორი. სამშენებლო ბანაკის შემადგენლობაში იქნება შემდეგი ინფრასტრუქტურული ობიექტები: ავტოსადგომი; სასაწყობე მეურნეობა; საოფისე ოთახი; მუშა-მოსამსახურეთა ტანსაცმლის გამოსაცვლელი ოთახი; მოსასვენებელი ოთახი და საპირფარეო. მშენებლობისთვის საჭირო ინერტული მასალების და მზა ბეტონის ხსნარის შემოტანა დაგეგმილია რაიონში მოქმედი ფიზიკური და იურიდიული პირების საწარმოებიდან.

ტერიტორია, სადაც დაგეგმილია გამწმენდი ნაგებობის მოწყობა თავისუფალია ხე-მცენარეებისგან. ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნა საჭირო არ გახდება, რადგან დეტალური შესწავლის დროს აღმოჩნდა, რომ ტერიტორია ღარიბია ნიადაგის ნაყოფიერი ფენით და ძირითადად წარმოდგენილია ქვიშის და ღორღის მდინარეული შემონატანით.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, სამშენებლო სამუშაოების მიმდინარეობისას ზედაპირულ და გრუნტის/მიწისქვეშა წყლებზე, ასევე ნიადაგისა და გრუნტის ხარისხზე შესაძლოა ზემოქმედება მოახდინოს ნარჩენების არასწორმა მართვამ და სამშენებლო ტექნიკიდან/სატრანსპორტო საშუალებებიდან საწვავის და საპოხი მასალების შემთხვევითმა დაღვრამ, სანიაღვრე წყლების არასწორმა მართვამ და სხვა. სამშენებლო ბანაკის ტერიტორიაზე წარმოქმნილი სამეურნეო-ფეკალური ჩამდინარე წყლების შეგროვება მოხდება ბიოტუალეტების ან საასენიზაციო ორმოს საშუალებით, საიდანაც გატანილი იქნება საასენიზაციო მანქანის საშუალებით.

გამწმენდი ნაგებობის ოპერირების ფაზაზე გრუნტის დაბინძურება მოსალოდნელია მხოლოდ ავარიული სიტუაციების შემთხვევაში. მდინარის წყლის დაბინძურების რისკი დაკავშირებულია გაუწმენდავი ან არასრულყოფილად გაწმენდილი ჩამდინარე წყლების ჩაშვებასთან. პროექტი ითვალისწინებს ჩამდინარე წყლების ბიოლოგიური გაწმენდის ეფექტური სისტემის მოწყობას, რომელიც ოპერირების წესების დაცვის შემთხვევაში უზრუნველყოფს ჩამდინარე წყლების ნორმირებულ გაწმენდას. შესაბამისად მინიმუმამდე შემცირდება მდინარის წყლის დაბინძურების რისკი. გამწმენდი ნაგებობის ექსპლუატაცია

დადებით ზემოქმედებას იქონიებს მდ. ბახვისწყლის ხარისხზე და შესაბამისად მასში გავრცელებულ ბიომრავალფეროვნებაზე იმ გარემოების გათვალისწინებით, რომ დღესდღეობით მდინარეში ურბანული ჩამდინარე წყლები გაწმენდის გარეშე ჩაედინება.

ატმოსფერულ ჰაერში ხმაურის გავრცელებას და დამაბინძურებელი ნივთიერებების გაფრქვევას ადგილი ექნება მშენებლობის ეტაპზე. მშენებლობის ხანგრძლივობა 1 წელია და შესაბამისად, მშენებლობის ეტაპზე ხმაურის გავრცელებით და ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურებით გამოწვეული ზემოქმედება არ იქნება მნიშვნელოვანი. ამასთან, ატმოსფერულ ჰაერში, მავნე ნივთიერებების გაფრქვევა დაკავშირებული იქნება მშენებლობის ეტაპზე გამოყენებული სამშენებლო ტექნიკის ძრავებიდან საწვავის პროდუქტების გაფრქვევასთან და აღნიშნული ტექნიკის მოძრაობის დროს მტვრის გავრცელებასთან.

სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, საპროექტო ტერიტორიაზე 2020 წლის შემოდგომაზე ბიოლოგიური გარემოს შესწავლის მიზნით განხორციელდა ტერიტორიის ვიზუალური დათვალიერება. ვიზუალური შეფასებით გამოვლინდა, რომ ტერიტორია, სადაც დაგეგმილია სამშენებლო სამუშაოების განხორციელება მრავალწლოვანი ხე-მცენარეების საფარი წარმოდგენილი არ არის და დაფარულია მხოლოდ ბალახოვანი და ეკალბუჩქოვანი მცენარეებით. გზშ-ის ეტაპზე დაზუსტებული იქნება საპროექტო ტერიტორიაზე, მათ შორის მისასვლელ გზებზე არსებული მცენარეული საფარის, მასზე შესაძლო ზემოქმედების და საკომპენსაციო ღონისძიებების განსაზღვრის შესახებ ინფორმაცია.

პროექტის ფარგლებში წარმოდგენილი მთლიანი 51568 გრძ. მეტრიდან, „სახელმწიფო ტყის ფონდის საზღვრების დადგენის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2011 წლის 4 აგვისტოს №299 დადგენილებით დამტკიცებული სახელმწიფო ტყის ფონდის საზღვრების მიხედვით, 1029 გრძ. მეტრი მდებარეობს სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტოს მართვას დაქვემდებარებულ სახელმწიფო ტყეში. კერძოდ, ჩოხატაურის სატყეო უბნის ბახმაროს სატყეოში, კვარტალი N14, ლიტერი NN5;11;15;23, კვარტალი N11, ლიტერი NN15;18, კვარტალი N12, ლიტერი N14, კვარტალი N17, ლიტერი NN7;8;10, კვარტალი N18, ლიტერი N6, კვარტალი N16, ლიტერი NN2;4 და კვარტალი N15, ლიტერი N11.

დაგეგმილი გამწმენდი ნაგებობის ტერიტორია 5,5 კმ-ით არის დაშორებული პონტოს მუხის ალკვეთილიდან. შესაბამისად, პროექტის ზემოქმედება დაცულ ტერიტორიებზე მოსალოდნელი არ არის.

ობიექტის გავლენის ზონაში კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლები არ ფიქსირდება და აქედან გამომდინარე მათზე რაიმე ნეგატიური ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის.

მშენებლობის ასევე ექსპლუატაციის ეტაპზე, შესაძლებელია ადგილი ჰქონდეს როგორც სახიფათო, ასევე არასახიფათო ნარჩენების წარმოქმნას. საყოფაცხოვრებო ნარჩენები განთავსდება საყოფაცხოვრებო ნარჩენების ურნაში და გატანილი იქნება მუნიციპალური სამსახურის მიერ. სახიფათო ნარჩენები დროებით განთავსდება სამშენებლო ბანაკის ტერიტორიაზე სპეციალურად მოწყობილ ოთახში და მათი გატანა მოხდება შესაბამისი ნებართვის მქონე კონტრაქტორების მიერ.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე სამინისტრომ უზრუნველყო წარმოდგენილი სკოპინგის ანგარიშის, როგორც სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე, ისე ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტის მერიის საინფორმაციო დაფაზე განთავსება. ამასთან სკოპინგის ანგარიშის საჯარო განხილვის შესახებ ინფორმაცია განთავსებული იქნა ინფორმაციის გავრცელების დამკვიდრებულ ადგილებში. 2021 წლის 11 მაისს ქ. ჩოხატაურის მერიის შენობაში გაიმართა აღნიშნული სკოპინგის ანგარიშის საჯარო განხილვა. სკოპინგის ანგარიშის საჯარო განხილვას ესწრებოდნენ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის

მეურნეობის სამინისტროს, საქმიანობის განმახორციელებელი კომპანიის შპს „საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანიის“, საკონსულტაციო კომპანია შპს „გარემოსდაცვითი და შრომის უსაფრთხოების საგანმანათლებლო და საკონსულტაციო ცენტრი-ეკომეტრის“, ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტის მერიისა და საკრებულოს წარმომადგენლები და დაინტერესებული საზოგადოება. საჯარო განხილვაზე პროექტთან დაკავშირებით შენიშვნები არ გამოთქმულა. ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, პროექტთან დაკავშირებით წერილობითი შენიშვნები და მოსაზრებები წარმოდგენილი არ ყოფილა.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, შესწავლილ იქნა საპროექტო ტერიტორია. ჩატარებული სამუშაოების შედეგად მოხდა გარემოზე და ადამიანის ჯანმრთელობაზე მოსალოდნელი ძირითადი ზემოქმედების წყაროების, სახეებისა და ობიექტების იდენტიფიცირება.

სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესასწავლი ზემოქმედებები.

გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისთვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი

1. **გზშ-ს ანგარიში უნდა მოიცავდეს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსი“-ს მე-10 მუხლის მესამე ნაწილით დადგენილ ინფორმაციას;
2. **გზშ-ს ანგარიშს უნდა დაერთოს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსი“-ს მე-10 მუხლის მეოთხე ნაწილით განსაზღვრული დოკუმენტაცია;
3. **გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს** სკოპინგის ანგარიშში მითითებული (განსაზღვრული, ჩასატარებელი) კვლევების შედეგები, მოპოვებული და შესწავლილი ინფორმაცია, გზშ-ს პროცესში დეტალურად შესწავლილი ზემოქმედებები და შესაბამისი შემცირების/შერბილების ღონისძიებები;
4. **გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს:**
 - პროექტის საჭიროების დასაბუთება;
 - საქმიანობის განხორციელების ადგილის GPS კოორდინატები Shp ფაილებთან ერთად;
 - საპროექტო ტერიტორიიდან დაზუსტებული მანძილი უახლოეს საცხოვრებელ სახლებამდე (მდებარეობის მითითებით), ზედაპირული წყლის ობიექტამდე (მდ. ბახვი), საავტომობილო გზამდე და სხვა;
 - საკანალიზაციო სისტემისა და ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობის პროექტის დეტალური აღწერა;
 - საკანალიზაციო სისტემისა და გამწმენდი ნაგებობის ტექნოლოგიური სქემა და ნაგებობის გენგეგმა - ექსპლიკაციით;
 - ჩამდინარე წყლების გაწმენდის პროცესის აღწერა;
 - საკანალიზაციო სისტემისა და გამწმენდი ნაგებობის სიმპლავრე და წარმადობა;

- კურორტ ბახმაროს მოსახლეობის ზრდის დინამიკის მაჩვენებლები, ასევე წყალმომთხოვნილების ზრდის დინამიკა და შესაბამისად ჩამდინარე წყლების რაოდენობის დინამიკა.
- პროექტის ალტერნატიული ვარიანტები. საკანალიზაციო სისტემისა და გამწმენდი ნაგებობის განთავსების ალტერნატიული ვარიანტები შესაბამისი დასაბუთებით, ასევე არაქმედების ალტერნატივა და გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით შერჩეული დასაბუთებული ალტერნატივა;
- წარმოქმნილი ლამის და მართვის საკითხების აღწერა (მათ შორის ტრანსპორტირება, გაუწყლოვნება) და ჭარბი ლამის განთავსების ტერიტორიის GPS კოორდინატები, ასევე ექსპლუატაციის ეტაპზე წარმოქმნილი ლამის მართვის დეტალური საკითხები (დასტაბილურება, შესქელება, ტრანსპორტირება, საბოლოო განთავსება);
- გაწმენდილი წყალჩაშვების ადგილის GPS კოორდინატები;
- საპროექტო ტერიტორიაზე ლამის დროებითი დასაწყობების ტერიტორიის აღწერა და ჭარბი ლამის სათავსოს პარამეტრები;
- ნარჩენების მართვის გეგმა. მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე წარმოქმნილი ნარჩენების კლასიფიკაცია და მათი მართვის საკითხები;
- ინფორმაცია საპროექტო ტერიტორიაზე არსებული კომუნიკაციების გადაკვეთის წერტილების შესახებ (ტექნიკური გადაწყვეტით და კოორდინატების მითითებით);
- საპროექტო ტერიტორიაზე დამატებითი ინფრასტრუქტურული ობიექტების აღწერა;
- ინფორმაცია სამშენებლო ბანაკის შესახებ (საიდანაც მოხდება დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელება, GPS კოორდინატების მითითებით);
- სამშენებლო ბანაკზე გამოყენებული ტექნიკური და საყოფაცხოვრებო წყლის მართვის საკითხები;
- დასაქმებული ადამიანების რაოდენობა და სამუშაო გრაფიკი;
- ინფორმაცია სამშენებლო სამუშაოებში გამოყენებული ტექნიკის შესახებ;
- საპროექტო ტერიტორიაზე მისასვლელი გზების შესახებ ინფორმაცია;
- ზედაპირული წყლის ობიექტების წყლის ხარისხის დაცვის პრიორიტეტულობის გათვალისწინებით განისაზღვროს ჩამდინარე წყლის ჩაშვების პარამეტრები და ავარიული სიტუაციების პრევენციული ღონისძიებები;
- გამწმენდი ნაგებობის ექსპლუატაციის შედეგად წარმოქმნილი სუნის (არსებობის შემთხვევაში) გავრცელებასთან დაკავშირებული საკითხები და მისი შერბილების დეტალური ღონისძიებები;
- გამწმენდის მოწყობის ტერიტორიის საკუთრების ან სარგებლობის დამადასტურებელი დოკუმენტაცია;

4.1. გარემოს ფონური მდგომარეობის აღწერა:

- რელიეფი (გეომორფოლოგია);
- საკვლევი ტერიტორიის გეოლოგიური აგებულება, ტექტონიკა და სეისმური პირობები;

- ჰიდროგეოლოგიური პირობები;
- დაგეგმილი საქმიანობის არეალში ჰიდროლოგიური მონაცემები (ინფორმაცია მდინარის აუზის შესახებ, მაქსიმალური, საშუალო და მინიმალური წყლის ხარჯები და ა.შ.);
- საინჟინრო-გეოლოგიური პირობები (საპროექტო ტერიტორიის სივრცეში არსებული საშიში გეოლოგიური პროცესების აღწერა);
- საკანალიზაციო სისტემისა და გამწმენდი ნაგებობის მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე გეოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედება, საშიში გეოდინამიკური პროცესები და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება მიწისქვეშა/გრუნტის წყლებზე და შემარბილებელი ღონისძიებები;
- დეტალური ინფორმაცია საპროექტო გამწმენდი ნაგებობის მონაკვეთზე ბუნებრივი დელის წყლის მაქსიმალური ხარჯის და მაქსიმალური დონეების შესახებ, ასევე ინფორმაცია და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები წყალდიდობის და წყალმოვარდნის რისკის გათვალისწინებით;

5. გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისათვის და პროექტის განხორციელების შედეგად მოსალოდნელი ზემოქმედებების შეჯამება მათ შორის:

- ზემოქმედება ატმოსფერულ ჰაერზე როგორც მშენებლობის ისე ექსპლუატაციის ეტაპზე, ემისიები, გაფრქვევის წყაროები, გაფრქვეული მავნე ნივთიერებები, გაბნევის ანგარიში და სხვა. ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის (ზდგ) ნორმების პროექტი;
- სუნის გავრცელებასთან დაკავშირებული ზემოქმედება და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზედაპირული წყლის ობიექტებში ჩამდინარე წყლებთან ერთად ჩაშვებულ დამბინძურებელ ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების ნორმების პროექტი;
- ზემოქმედება ნიადაგის ნაყოფიერ ფენაზე (დასაწყობების ადგილების მითითებით);
- მცენარეული და ნიადაგის საფარის მოხსნის სამუშაოების, გრუნტის სამუშაოების და სარეკულტივაციო სამუშაოების შესახებ დეტალური ინფორმაცია („ნაყოფიერი ფენის მოხსნის, შენახვის, გამოყენებისა და რეკულტივაციის შესახებ“ ტექნიკური რეგლამენტის მოთხოვნათა დაცვით);
- ფუჭი ქანების განთავსების ადგილების (სანაყაროები) მითითება და შესაბამისი საპროექტო დოკუმენტაციის წარმოდგენა;
- ხმაურის გავრცელება და მოსალოდნელი ზემოქმედება მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- საკანალიზაციო სისტემისა და გამწმენდი ნაგებობის მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე, ზედაპირული წყლების დაბინძურების რისკები და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ბიომრავალფეროვნების კვლევა და ამ კვლევის საფუძველზე, გამწმენდი ნაგებობის მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე, ბიოლოგიურ გარემოზე (ფლორისა და

ფაუნის წარმომადგენლებზე) შესაძლო ზემოქმედების სახეები, ზემოქმედების შეფასება და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;

- ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე, ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკებსა და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების შესახებ;
 - წყლის გარემოზე ზემოქმედება და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
 - მშენებლობის და ექსპლუატაციის ეტაპზე გამოწვეული ზემოქმედება მდინარის იქთიოფაუნაზე;
 - ზემოქმედება ისტორიულ-კულტურულ და არქეოლოგიურ ძეგლებზე;
 - ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება ლანდშაფტსა და ვიზუალურ გარემოზე;
 - საკანალიზაციო სისტემისა და გამწმენდი ნაგებობის მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა;
 - საკანალიზაციო სისტემისა და გამწმენდი ნაგებობის მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა;
 - ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების დეტალური გეგმა;
 - სკოპინგის ეტაპზე საზოგადოების ინფორმირებისა და მის მიერ წარმოდგენილი მოსაზრებებისა და შენიშვნების შეფასება;
 - გზმ-ს ფარგლებში შემუშავებული ძირითადი დასკვნები და საქმიანობის პროცესში განსახორციელებელი ძირითადი ღონისძიებები;
 - საკანალიზაციო სისტემისა და გამწმენდი ნაგებობის განთავსების ტერიტორიის სიტუაციური სქემა (შესაბამისი აღნიშვნებით, ფოტო მასალა);
- გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს საკანალიზაციო სისტემის (წყალარინების ქსელისა და მაგისტრალური კოლექტორის) სიგრძე და განაშენიანების ფართობი;
- იქიდან გამომდინარე, რომ საპროექტო გამწმენდ ნაგებობამდე მისასვლელი გზა წარმოდგენილია გრუნტიანი ზედაპირით (საფარით) გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ინფორმაცია მშენებლობის ეტაპზე გზის საფარის პერიოდულად ხელოვნურად დასველების (მორწყვის) შესახებ;
- კურორტ ბანმაროს ტერიტორიაზე აღნუსხულია კულტურული მემკვიდრეობის ორი ძეგლი - "პიონერთა ბანაკი" და "საცხოვრებელი სახლი" (იხ. დანართი, სიტუაციური რუკა). მათზე პროექტით დაგეგმილი საქმიანობის შესაძლო ზეგავლენა ასევე საჭიროებს სათანადო შესწავლა-შეფასებას.
- გზმ-ის ანგარიშის მომზადების პროცესში ჩართული იყოს შესაბამისი კომპეტენციის სპეციალისტი (ისტორიკოსი, არქეოლოგი), რათა გამოირიცხოს როგორც შესაძლო არქეოლოგიური ობიექტების დაზიანების რისკები, ასევე სათანადოდ შეფასდეს პროექტის გავლენის ზონაში კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლებსა და კულტურულ ფასეულობებზე პირდაპირი და არაპირდაპირი სავარაუდო ზემოქმედება.
- მთლიანი 51568 გრმ. მეტრიდან, „სახელმწიფო ტყის ფონდის საზღვრების დადგენის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2011 წლის 4 აგვისტოს №299 დადგენილებით დამტკიცებული სახელმწიფო ტყის ფონდის საზღვრების მიხედვით, 1029 გრმ. მეტრი

მდებარეობს სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტოს მართვას დაქვემდებარებულ სახელმწიფო ტყეში. სახელმწიფო ტყის ფონდის ტერიტორიაზე საქმიანობა საჭიროებს შეთანხმებას ტყის ფონდის მართვის უფლების მქონე ორგანოსთან, შესაბამისად გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იქნეს შეთანხმების დამადასტურებელი დოკუმენტაცია;

გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ინფორმაცია სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული საკითხების შესაბამისად (ერთიანი ცხრილის სახით).

დასკვნითი ნაწილი:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით შპს „საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანიის“ მიერ გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში წარმოდგენილ ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტში, კურორტ ბახმაროს საკანალიზაციო სისტემის და ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობის მოწყობისა და ექსპლუატაციის პროექტზე სავალდებულოა გზმ-ის ანგარიში მომზადდეს წინამდებარე სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული კვლევების, მოპოვებული, შესწავლილი ინფორმაციის და წარმოსადგენი დოკუმენტაციის მიხედვით.